

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență pentru completarea art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 62/1999 privind înființarea Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Științifice Universitare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Ordonanța Guvernului nr. 62/1999 privind înființarea Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Științifice Universitare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 26 august 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 150/2000, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

În prezent, în Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR), în mod deosebit, dar și pentru programele finanțate din Fondurile Structurale și de Investiții Europene, sunt în pregătire și derulare competiții de proiecte, toate fiind jaloane-condiționalități ce trebuie îndeplinite sau programe pentru care selecția și finanțarea proiectelor sunt determinante pentru succesul așteptat al programelor și un grad ridicat de absorbție a fondurilor europene. UEFISCDI deja a contribuit, prin evaluare, la îndeplinirea a două jaloane PNRR pentru Ministerul Educației (ME) și se așteaptă să contribuie la altele atât pentru Ministerul Educației, cât și pentru Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID).

Proiectul de ordonanță reprezintă o urgență legislativă întrucât numărul competițiilor de care depinde îndeplinirea jaloanelor PNRR este în creștere, cu calendare foarte strânse și efort mare în procesul de evaluare pentru selecția proiectelor finanțate, iar UEFISCDI are capacitatea administrativă necesară, sistem informatic, proceduri standard și acces la o baza de experți naționali și internaționali de peste 50.000 de persoane, construită, întreținută și utilizată în ultimii ani atât pentru competiții internaționale, cât și naționale.

Ordonanța de urgență va contribui la o colaborare mult mai orientată spre rezultat, simplificată administrativ și cu diminuarea riscului de nerespectare a calendarelor, jaloane asumate de România, dintre ME, MCID și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, pe de o parte, și UEFISCDI, pe de altă parte.

UEFISCDI are capacitatea instituțională pentru derularea și administrarea proceselor de evaluare și selecție proiecte; negociere, contractare și finanțare; verificare tehnică și financiară, monitorizare și evaluare, pentru programe și proiecte de cercetare, dezvoltare, inovare și antreprenoriat.

La nivelul instituției există un cadru integrat în ceea ce privește managementul și implementarea programelor de finanțare a cercetării dezvoltării și inovării, de la procesul de selecție, evaluare,

implementare și monitorizare a proiectelor de CDI. S-a creat un cadru funcțional unitar național și credibil european pentru beneficiarii finali: cercetători, universități, institute de cercetare și întreprinderi.

Sistemul informatic performant, de care dispune UEFISCDI, www.uefiscdi-direct.ro, poate asigura tot ciclul de viață al unui proiect. De asemenea, platforma Brainmap, <https://www.brainmap.ro/>, registrul cercetătorilor și antreprenorilor din România, cu peste

inovare și antreprenariat, permite identificarea potențialilor experți evaluatori, cu expertiză specifică fiecărui tip de competiție.

În perioada 2010-2022, UEFISCDI a administrat aproximativ 1 miliard Euro, finanțare acordată prin competiții proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare, cu peste 40.000 propuneri de proiecte evaluate.

Totodată, în 2022, UEFISCDI a asigurat procesele de evaluare pentru două competiții PNRR, Investiția 16 Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului și Investiția 4 Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar, organizate de către Ministerul Educației (1.537 cereri de finanțare evaluate). În plus, UEFISCDI participă la procesul de selecție a unui partener, organizat de MCID, pentru procesele de evaluare în cadrul competițiilor PNRR, Investiției 8. Dezvoltarea unui program pentru atragerea resurselor umane înalt specializate din străinătate pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare și Investiția 5 Înființarea și operaționalizarea Centrelor de Competență - Componenta 9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, în constrângerile de timp impuse de respectarea jaloanelor asumate de România.

La momentul promovării prezentului proiect de ordonanță, UEFISCDI este o instituție publică care dispune de capacitate administrativ-profesională de implementare a politicilor publice naționale din domeniile cercetării științifice și învățământului superior și care asigură pentru programele de finanțare ale Ministerului Educației și Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, următoarele:

✓ asigură realizarea de studii ce fundamentează procesul de repartizare a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru învățământul superior; asistă Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior în elaborarea propunerilor de metodologii și documentații referitoare la finanțarea învățământului superior, necesare alocării bugetare către universități de Ministerul Educației Naționale;

✓ coordonează, din punct de vedere administrativ, a unor programe și subprograme din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare, Inovare, pe baza contractului instituțional încheiat cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării. În calitate de agenție de finanțare a cercetării, similar cu agenții internaționale de prestigiu, organizează competiții, contactează proiectele declarate câștigătoare și ulterior monitorizează implementarea acestora. De asemenea, asigură cadrul optim necesar diseminării, la nivel național și internațional, a rezultatelor obținute la nivelul proiectelor finanțate.

✓ asigură, în calitate de Operator de Program, desemnată prin cele două Memorandumuri de Înțelegere între România și Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein), implementarea Programului Cercetare, finanțat prin Mecanismele Financiare SEE și Norwegian 2014-2021;

✓ asigură suportul administrativ și logistic al activităților executive pentru o parte din consiliile consultative ale ME /MCID; gestionează resursele destinate activităților consiliilor consultative ME/MCID.

2.3 Schimbări preconizate

Având în vedere Ordonanța Guvernului nr. 62/1999 privind înființarea Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Științifice Universitare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 26 august 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 150/2000, cu modificările și completările ulterioare, în sensul introducerii unor prevederi legale care să permită UEFISCDI să asigure suport tehnic și administrativ și altor ministere și instituții publice coordonatoare de programe de finanțare

proiecte precum și instituții private, în ceea ce privește finanțarea de proiecte, precum și instrumente informatice care să asigure procesul de centralizare, raportare, analiză și interoperare date.

Astfel, prin modificările preconizate, UEFISCDI va putea:

a) Conduce programe și proiecte de cercetare, dezvoltare, inovare și antreprenariat cu finanțare publică națională și/sau internațională (Granturi SEE și Norvegiene) și Proiecte finanțate de Banca Mondială, precum și altele asemenea, pe baza de act administrativ, contract de finanțare, protocol de colaborare, acord de parteneriat, acord de delegare și altele asemenea încheiate cu instituții publice sau private, din țară sau străinătate, putând gestiona funcțiile de: evaluare și selecție proiecte; negociere, contractare și finanțare; verificare tehnică și financiară, monitorizare și evaluare.

b) Asigura evaluarea proiectelor pentru competiții organizate în cadrul unor programe/proiecte conduse de alte instituții publice sau private, din țară sau străinătate, pe baza de contract de finanțare, protocol de colaborare, acord de parteneriat, acord de delegare și altele asemenea.

c) Utiliza, pentru îndeplinirea atribuțiilor prezentate mai sus, colaboratori externi, din țară și străinătate, remunerați în condițiile legii și conform condițiilor specifice pentru programele/proiectele conduse sau evaluate.

d) Dezvoltă, administrează și întreține platforme informatice pentru managementul competițiilor de proiecte, pentru facilitarea procesului de centralizare, raportare, analiză și interoperare date privind sistemele naționale de învățământ superior, cercetare, inovare și antreprenariat, inclusiv pentru a facilita procesul de elaborarea a politicilor bazate pe evidențe.

Este justificată adoptarea prezentei ordonanțe de urgență pentru a implementa măsuri urgente și viabile care să asigure respectarea de către România a termenelor și jaloanelor stabilite prin PNRR și pentru implementarea de programe finanțate prin fonduri de coeziune, cât și pentru asigurarea accesului nediscriminatoriu la fondurile naționale și internaționale.

Neadoptarea acestei măsuri legislative cauzează întâzieri administrative cu consecințe dificil de estimat asupra îndeplinirii unor jaloane-condiționalități pentru PNRR sau atingerii obiectivelor unor programe la care selecția și finanțarea de proiecte sunt determinante pentru succesul așteptat al acestora și un grad ridicat de absorbție. Această situație ar duce la creșterea riscului de nerespectare a calendarelor, jaloane asumate de România cu consecințe negative majore asupra gradului de îndeplinire a obligațiilor asumate.

2.4 Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător**3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării****3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile****3.9. Alte informații****Secțiunea a 4-a**

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) bugetul de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu e cazul						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu e cazul						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații - Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 100/2023.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbateri publice pe pagina de internet a www.edu.ro

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 62/1999 privind înființarea Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Științifice Universitare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

